



Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myyminen

VD/10934/02.05.03.01/2021

RV/K-ML/RK-K/OL

Vantaan Työterveys Oy on työterveyshuollon palveluita tuottava, Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö tuottaa osan Vantaan kaupungin sekä sen konserniyhtiöiden henkilöstön työterveyshuollon palveluista sekä tuottaa tai järjestää Vantaan kaupungin järjestämismääräyksiin olevat terveydenhuoltolain 18 §:ssä säädettyt yritystyöterveyshuollon palvelut. Yhtiö tuottaa tai järjestää yritystyöterveyshuollon palvelut myös Helsingin, Espoon ja Kauniaisten puolesta sekä Keravan kaupungin yritystyöterveyshuollon palvelut, joiden järjestämismääräys siirtyi sopimuksen mukaisesti 1.7.2020 alkaen Vantaan kaupungille. Lisäksi yhtiö tuottaa Helsingin järjestämismääräyksiin olevan terveydenhuoltolain 19 §:ssä tarkoitetun merenkulkijoiden terveydenhuollon.

Vantaan Työterveys Oy aloitti varsinaisen liiketoimintansa 1.8.2019, kun Vantaan Työterveysliikelaitoksen liiketoiminta, asiakkaat ja henkilöstö siirtyivät yhtiön vastattavaksi. Yhtiöllä on toimipisteet Tikkurilassa, Pasilassa ja Tapiolassa. Yhtiö käyttää markkinoinnissaan aputoiminimeä Aito Työterveys. Yhtiön henkilöstön koko on 52 työntekijää. Lisäksi yhtiössä on vuokralääkäreitä ja ammatinharjoittajia.

Vantaan Työterveys Oy on julkisista hankinnoista annetun lain ("hankintalaki") mukainen Vantaan kaupungin sidosyksikkö. Vuoden 2022 alusta lähtien hankintalain sidosyksikön ulosmyynnin raja tiukkenee siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilla myynti muille kuin sidosyksikön omistajille eli ns. ulosmyynti voi olla aiemman 10 %:n sijaan 5 %:ia tai kuitenkin enintään 500 000 euroa vuodessa. Vuonna 2020 ulosmyynnin osuus oli noin 10 %:ia liikevaihdosta, joten ulosmyyntiä pitäisi selvästi rajoittaa nykyisestä vuoden 2022 alusta lähtien.

Yritystyöterveyshuollon järjestämismääräyksiin ja osan Vantaan kaupungin henkilöstöstä siirtyessä hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen, merkittävä osa myös nykyisestä in house -myynnistä muuttuu ulosmyynniksi. Yhtiön tulisi in house -asema säilyttääkseen kasvattaa omistajapohjaansa siten, että hyvinvointialueet tulisivat yhtiön omistajiksi. Kaupungin omistaja-aseman säilyttäminen Vantaan Työterveys Oy:ssä ei ole välttämätöntä, koska työterveyshuollon palvelut eivät ole kaupungin ydintoimintaa. Kaupungin taloudellinen tilanne ja kaupungin lähivuosien investointitarve eivät myöskään mahdollista osallistumista yhtiön investointien rahoittamiseen.

Konsernijaosto päätti 15.2.2021 (§ 4) kehottaa Vantaan kaupungin henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualueita käynnistämään valmistelun Vantaan Työterveys Oy:n omistuksesta luopumiseksi sekä tuomaan asian aikanaan konsernijaoston ja kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Hankintaprosessi

Hankinnan lähtökohtana palvelukuvausten ja hinnoittelun osalta ovat olleet Vantaan Työterveys Oy:n nykyiset työterveyspalvelujen toimintasuunnitelmat sekä nykyinen hintataso. Palveluiden kilpailuttamista koskeva asia on valmisteltu yhdessä Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin, Kauniaisten kaupungin, Keravan kaupungin, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n sekä Kaunialan Sairaala Oy:n kanssa siten, että Vantaan kaupunki on ollut hankinnassa päävalmistelijana. Vantaan kaupunki on käynyt markkinavuoropuhelua alan yritysten kanssa hankintaa valmistellessaan.



Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Tarjouspyynnön yhteydessä salassapitosopimuksen allekirjoittaneille potentiaalisille tarjoajille annettiin laajasti yhtiötä koskevaa aineistoa.

Hankintamenettelyllä valittu tuottaa työterveyshuollon, yritystyöterveyden ja merimiesterveyden palvelut Vantaan Työterveys Oy:n kautta palvelut tällä hetkellä toteuttaneille kaupungeille ja Vantaan kaupungin kahdelle konserniyhtiölle. Jokainen kaupunki ja konserniyhtiö on tehnyt palveluhankinnasta oman päätöksensä ja tekee oman sopimuksensa valitun palvelutuottajan kanssa. Lisäksi kaupunki myy omistamansa Vantaan Työterveys Oy:n osakkeet osana järjestelyä.

Hankinnan kohteeseen sisältyi kolme (3) asiakokonaisuutta:

- 1) Vantaan kaupungin ja tulevan hyvinvointialueen työntekijöiden sekä Vantaan kaupungin kahden konserniyhtiön (Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy ja Kaunialan Sairaala Oy) työntekijöiden työterveyspalvelujen hankinta ja lisäksi Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaiden työkykyarviointien hankinta;
- 2) Hankinnassa mukana olevien kaupunkien (Vantaa, Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Kerava) järjestämisvastuulle ja myöhemmin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvat alueen yritysten työterveyshuollon ja merimiestyöterveyden (Helsinki) palvelujen tuottamisvastuut;
- 3) Vantaan Työterveys Oy:n koko osakekantaa koskeva osakekauppa.

Tarjousten vertailuperusteena on yhtiön osakekannasta tarjottu peruskauppahinta. Kauppahintaa tarkistetaan kauppakirjan ehtojen mukaisesti kaupan täytäntöönpanon jälkeen.

Tarjouskilpailuun jätettiin määräaikaan mennessä kaksi (2) tarjousta, jotka molemmat täyttivät tarjouspyynnössä ja sen liitteissä asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Tarjoajat sijoittuivat kokonaispisteityksessä seuraavasti:

- | | |
|----------------------------|-------------------|
| 1. Suomen Terveystalo Oy | 100 pistettä |
| 2. Pihlajalinna Terveys Oy | 65,42207 pistettä |

Tarjouskilpailun voittajaksi valittiin Suomen Terveystalo Oy ja varatoimittajaksi Pihlajalinna Terveys Oy. Vantaan kaupungin palveluhankintapäätökset ovat tehneet Henkilöstö- ja konsernijohtaja 30.9.2021 § 59 työterveys- ja yritystyöterveyspalveluiden osalta ja Työllisyyspalveluiden johtaja 30.9.2021 § 140 Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaiden työkyvyn arviointien osalta.

Muut hankinnassa mukana olleet kaupungit ja Vantaan kaupungin konserniyhtiöt ovat tehneet omat hankintapäätöksensä palveluhankintaa koskien.

Kaikki hankintapäätökset ovat ehdollisia sille, että kaupunginhallitus päättää Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä ja että kaupunginhallituksen päätös tulee lainvoimaiseksi.

Kaikki tehdyt hankintapäätökset ovat lainvoimaisia.

Due Diligence -vaihe

Tarjouspyynnön mukaisesti hankintamenettely jatkui siten, että vertailun voittajalla oli mahdollisuus toteuttaa Vantaan Työterveys Oy:n tarkentava Due Diligence -tarkastus. Suomen Terveystalo on



suorittanut tarkentavan Due Diligence -tarkastuksen, jossa sillä ja sen valitsemilla asiantuntijoilla on ollut salassapitovelvoitteinen mahdollisuus tutustua Vantaan Työterveys Oy:n arkaluontoisiin tietoihin. Tarkastuksessa ei ole ilmennyt mitään sellaista, jonka takia Terveystalo vetäytyisi osakekaupasta. Terveystalo on ilmoittanut, että se on valmis etenemään osakekaupassa tarjouksensa mukaisesti ja ilmoittanut, että sen konsernissa osakeostot tehdään konsernin emoyhtiö Terveystalo Healthcare Oy:n taseeseen, joka on siis kauppakirjan mukainen ostaja.

Osakekauppa

Vantaan Työterveys Oy:n osakkeet esitetään myytäväksi Terveystalo Healthcare Oy:lle. Osakekaupasta solmittava kauppakirja on tämän päätösesityksen liitteenä. Kauppakirjan mukaisesti kaupan täytäntöönpano järjestetään 1.2.2022, mikäli kauppakirjaan kirjatut täytäntöönpanon edellytykset täyttyvät. Täytäntöönpanoa voidaan siirtää kauppakirjassa yksilöidyillä perusteilla, jos täytäntöönpanon edellytykset eivät täyty 1.2.2022.

Kauppakirjan mukaan 16.4.2019 allekirjoitetun liikkeenluovutus sopimuksen mukaan eläkemenoperusteiset maksut on siirretty liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä Vantaan Työterveys Oy:lle. Kaupunki ei ole laskuttanut eläkemenoperusteista maksua yhtiöltä. Koska Kevan eläkemenoperusteisen maksun laskuttaminen ei ole enää jatkossa mahdollista yhtiöltä sen siirryttyä kaupunkikonsernin ulkopuoliseen omistukseen maksun tarkan määrän vaihdellessa, kaupunki vastaa täytäntöönpanon jälkeen eläkemenoperusteisesta maksusta, eikä peri sitä Vantaan Työterveys Oy:ltä. Maksun suuruus on noin 44 000 euroa / vuosi.

Valtiontukiarvio

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU:n valtiontukisääntöjen mukaan julkisena tukena ei huomioida sellaista toimenpidettä, joka on toteutettu markkinaehtoisesti. Arviointiin sovelletaan ns. markkinataloustoimija-periaatetta. Periaatteen mukaan yrityksille ei saa antaa viranomaisen toimesta sellaisia taloudellisia etuja, joita yksityinen toimija ei viranomaisen asemassa toimiessaan olisi myöntänyt yritykselle. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtiontukea, eivätkä näin ollen johda taloudellisen edun myöntämiseen, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja.

Julkisyhteisön myyntitoimenpiteissä valtiontukiproblematiikka voisi tulla kyseeseen muun muassa alihintaisesta kauppahinnasta sovittaessa. Vakiintuneen yrityskauppamenettelyn huolellinen noudattaminen eli kaupan kohteen arvioinnin ja erillisen arvonmäärityksen tekeminen on omiaan varmistamaan markkinaehtoisten kaupan ehtojen muodostumisen. Näin toimittaessa kaupan osapuolet pyrkivät kaupassa parhaan mahdollisen tuloksen syntymiseen. Tämä estää tukielementin syntymisen järjestelyn yhteydessä. Mikäli prosessissa on mukana useampi potentiaalinen ostajataho tarjoamassa, vahvistaa tämä markkinaehtoisuutta.

Vantaan kaupunki on teettänyt Vantaan Työterveys Oy:n arvosta arvonmäärityksen ulkopuolisella asiantuntijalla. Esitetty kauppahinta ylittää arvonmäärityksen mukaisen yrityksen arvon. Kaupan



ehtojen markkinaehtoisuutta vahvistaa se, että toimialan merkittävillä toimijoilla on tarjottu mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun, ja se että hankinnan kohteesta saatiin kaksi tarjousta. Kauppahintaan ei siten sisälly kiellettyä valtiontukea, koska sitä koskevat kriteerit eivät täyty.

Toimivalta osakekaupassa

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 21 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää konsernijaoston esityksestä muun muassa tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä.

Konsernijaosto 17.11.2021 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) kaupunki myy omistamansa Vantaan Työterveys Oy -nimisen yhtiön koko osakekannan eli yhteensä 1000 osaketta kauppakirjan mukaisin ehdoin Terveystalo Healthcare Oy:lle velattomaan kauppahintaan, joka muodostuu tarjotusta peruskauppahinnasta 15,4 milj. euroa sekä kauppakirjaluonnoksen mukaisesta kauppahinnan tarkistuserästä, joka lisää tai vähentää peruskauppahintaa kauppakirjan ehdoissa todetun mukaisesti;
- b) kaupunginhallitus kehottaa talouden ja strategian palvelualueita jatkossa huomioimaan selostusosassa yksilöidyn eläkemenoperusteisen maksun määrän kaupungille jäävänä kuluna taloussuunnittelussa;
- c) kaupunginjohtaja tai hänen määräämäänsä valtuutetaan allekirjoittamaan liitteenä 1 oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja tekemään kauppakirjaan vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä laatimaan ja allekirjoittamaan osakekaupan täytäntöönpanoon liittyvät asiakirjat;
- d) kaupunginhallitus kehottaa rahoitusjohtajaa sekä Vantaan Työterveys Oy:tä menettelemään siten, että yhtiön pankkitili irrotetaan konsernihilisopimuksesta täytäntöönpanopäivää seuraavasta päivästä alkaen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Liite 1 / Kauppakirjaluonnos
- Liite 1 / Kauppakirjaluonnos (salassa pidettävä Julkl 621/1999, 24 §:n 1 mom. 17 k. ja 20 k.)
- Liite 2 / Kauppakirjaluonnoksen liite kauppahinnan tarkistusmekanismista.
- Liite 3 / Tarjousten vertailutaulukko

Täytäntöönpano: Henkilöstön ja konsernipalveluiden, Talouden- ja strategian palvelualue

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Lakimies Otto Lehto, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi